

Európska panelová diskusia občanov o energetickej efektívnosti

Zhrnutie tretieho zasadnutia

[12. - 14. apríla 2024]

Niekoľkými slovami...

Na tretom a záverečnom zasadnutí európskej panelovej diskusie občanov o energetickej efektívnosti sa 12. - 14. apríla v Bruseli zúčastnilo približne 150 občanov z celej EÚ. Víkend venovali diskusii a finalizácii odporúčaní občanov.

Vďaka svojej tvrdej práci prijali 13 odporúčaní, ktoré sa vo veľkej miere týkali troch sektorových tém (budovy, doprava a energetická infraštruktúra) a troch zastrešujúcich otázok (sociálna spravodlivosť, EÚ vo svetovom hospodárstve, záujmy rôznych aktérov). Po hlasovaní odovzdali záverečné odporúčania Marošovi Šefčovičovi, výkonnému podpredsedovi Európskej komisie zodpovednému za Zelenú dohodu, medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad.

Čo bude teraz nasledovať?

Odporúčania občanov sa stanú podkladom pre koncipovanie budúcich iniciatív Komisie, najmä návrhu Komisie na odporúčania k zásade prvoradosti energetickej efektívnosti, ktoré sa majú predložiť neskôr v priebehu roka.

Zostaňme v kontakte!

Budeme s vami v kontakte a zorganizujeme podujatie zamerané na spätnú väzbu, na ktorom budeme diskutovať o tom, ako boli vaše odporúčania zohľadnené.

Radi by sme zostali v kontakte aj do budúcnosti. Preto vytvárame sieť absolventov pre účastníkov európskych panelových diskusií a iných projektov na zapojenie európskych občanov. Ak si neželáte byť súčasťou tejto siete, napíšte nám e-mail na adresu COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu a budete vyňatý/vyňatá z distribučného zoznamu.

Výber fotografií z panelových zasadnutí nájdete [tu](#), v našej fotogalérii. Neváhajte ich zdieľať so svojimi priateľmi, rodinou a na sociálnych sieťach!

Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre energetiku rozosiela [mesačný bulletin](#) o najaktuálnejších novinkách, podujatiach a publikáciách súvisiacich s energetikou. Prostredníctvom tohto odkazu [sa môžete prihlásiť na odber](#).

Viac informácií o energetickej politike EÚ je k dispozícii na webovej stránke: [Energetika - Európska komisia \(europa.eu\)](#).

Môžete nás sledovať na platforme X (predtým Twitter): [\(21\) Energy4Europe EU \(@Energy4Europe\) / X \(twitter.com\)](#).

[Online diskusia o energetickej efektívnosti](#) na platforme na zapojenie občanov je stále otvorená. Neváhajte sa zapojiť a podelte sa o svoje dojmy z panelových diskusií s občanmi z celej EÚ.

Čo sa môžeme naučiť z posledného zasadnutia?

Deň 1: Zhrnutie predchádzajúceho zasadnutia, spätná väzba od Výboru pre zhromažďovanie poznatkov a príprava pracovných skupín.

V piatok sa občania stretli na plenárnom zasadnutí, na ktorom sa s členmi Výboru pre zhromažďovanie poznatkov v diskusii vrátili k otázke o pôsobnosti: „Ako môže EÚ vytýčiť energetickú efektívnosť ako prioritu a priniesť všetky jej výhody občanom, verejným orgánom a podnikom?“

Na začiatku zasadnutia riaditeľka pre spravodlivú transformáciu, spotrebiteľov, energetickú bezpečnosť, efektívnosť a inovácie na GR pre energetiku Paula Pinhová poskytla spätnú väzbu k návrhom odporúčaní, ktoré vypracovali občania. Zdôraznila prvoradosť energetickej efektívnosti. Jej slovami: „*Táto európska panelová diskusia občanov bola veľkým dobrodružstvom. Bolo to nové pre vás, ale aj pre nás. Možnosť získať priamy príspevok od občanov k politike EÚ v oblasti energetickej efektívnosti bola vítaná a priniesla zaujímavé postrehy. Vaše odporúčania sa zameriavajú na témy, ktoré chceme riešiť: cena energií, sociálna spravodlivosť, energetické spoločenstvo a doprava. Priniesli ste novú a osviežujúcu perspektívu.*“

Členovia Výboru pre zhromažďovanie poznatkov sa potom vyjadrili k návrhu odporúčaní:

Nezávislý poradca a expert na financovanie energetickej efektívnosti Reinhard Six v tejto súvislosti vyhlásil: „*Ked' hovoríme o prvoradosti energetickej efektívnosti, musíme investovať do oblastí, ktoré znížia spotrebu energie. Ako možno toto všetko financovať spôsobom, ktorý prináša zisk investorom (vlastníkom nehnuteľností, subjektom verejného sektora, spoločnosti)?*“

Arianna Vitaliová Rosciniová, generálna tajomníčka Koalície pre úspory energie, sa podelila o svoje poznatky: „*V oblasti dopravy existujú dve odporúčania. Energia na dopravu predstavuje 30 % energie spotrebovanej v Európe. Naše rozhodnutia v oblasti mobility majú priamy vplyv na spotrebu energie. Musíme sa uistiť, že prednosť vo verejnej aj súkromnej doprave má elektrická alternatíva.*“

Robert Nuij, zástupca vedúceho oddelenia pre politiku a financovanie energetickej efektívnosti, GR ENER, uviedol: „*Nemalý počet odporúčaní sa zameriava na miestnu úroveň, napríklad na energetické komunity. Je to veľmi cenné, pretože sme tým získali priamy prehľad o skúsenostiach ľudí v praxi.*“

Počas popoludnia sa občania rozdelili na dve skupiny, v ktorých prediskutovali návrh odporúčaní a podelili sa o svoje názory.

Deň 2: Finalizácia odporúčaní

V sobotu občania pracovali v 12 skupinách na finalizácii odporúčaní. Zasadnutie sa začalo diskusiou o piatkových zasadnutiach a určilo sa zameranie na nasledujúci deň. Každá skupina si zvolila „ambasadora“, ktorý odprezentoval výsledky počiatočných diskusií o odporúčaní skupiny a prepojil ich s rovnakými alebo podobnými návrhmi.

Počas druhej časti zasadnutia sa účastníci zaoberali kľúčovými otázkami potrebnými na dokončenie odporúčaní:

- *Prečo je toto odporúčanie pre vás dôležité?*
- *S akými kompromismi ste ochotný/ochotná žiť?*
- *Ako prispieva k energetickej efektívnosti a ako môže pomôcť začleniť zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti do rozhodovacieho procesu?*
- *Čo v Európe sa zmení, ak sa toto odporúčanie zrealizuje?*
- *Aké zmeny prinesie do vášho života a do životov iných ľudí?*

Členovia Výboru pre zhromažďovanie poznatkov boli k dispozícii na ujasnenie pochybností a odpovedali na ústne aj písomné otázky. Koniec dňa účastníci venovali vylepšeniu textov odporúčaní (názvu, vysvetlenia, odôvodnenia), aby zabezpečili jasnosť a presnosť. Facilitátori pomáhali dosiahnuť konsenzus v rámci skupín.

Deň 3: Predstavenie záverečných

odporúčaní a hlasovanie

V nedeľu sa občania opäť zišli na plenárnom zasadnutí, na ktorom predstavili 13 konečných odporúčaní a hlasovali o nich. O každom odporúčaní hlasovali na stupnici od 1 do 6, a tak vyjadrili mieru svojej podpory.

Hlasy sa spočítali za prítomnosti pozorovateľov z radov občanov, aby sa zabezpečila transparentnosť. Najstarší člen panelovej diskusie Antanas a najmladšia členka panelu Martina ich osobne predstavili **výkonnému podpredsedovi Marošovi Šefčovičovi**.

Výkonný podpredseda Maroš Šefčovič poďakoval 150 občanom za ich účasť, odhodlanie a zanietenu prácu, ktorú vykonali **od februára**.

Na záver európskej panelovej diskusie občanov **Richard Kuehnel, riaditeľ pre zastúpenia a komunikáciu Európskej komisie v členských štátoch (GR COMM)**, poďakoval občanom za ich angažovanosť a odhodlanie počas troch zasadnutí: „*Na mojich kolegov v na GR ENER urobila vaša jasne zacielená práca a presné odporúčania hlboký/veľký dojem. Stali ste sa odborníkmi v oblasti energetiky aj demokracie. Uverejníme správu, v ktorej budeme reagovať na Vaše odporúčania a zostávame s vami naďalej v kontakte.*“

Program rokovania tretieho zasadnutia

DEŇ 1	
14:30 - 15:10	Uvítací príhovor zástupcov GR ENER (Paula Pinhová) a GR COMM a spätný pohľad na 2. zasadnutie
15:10 - 16:20	Plenárne zasadnutie: zosúladenie návrhu odporúčaní so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti: diskusia
16:50 - 18:25	Skupina 1 (miestnosť Gasperi): spätná väzba k odporúčaniam 1 - 6 od Výboru pre zhromažďovanie poznatkov spojená s diskusiou Skupina 2 (miestnosť Gasperi): spätná väzba k odporúčaniam 7 - 12 od Výboru pre zhromažďovanie poznatkov spojená s diskusiou
18:25 - 18:30	Vyhliadky (v rámci skupín)

DEŇ 2

09:00 - 10:30	Prvý pracovný blok: zhrnutie príspevkov z piatka + poskytnutie spätnej väzby k odporúčaniam iných skupín
11:00 - 12:30	Druhý pracovný blok: debata o prehĺbení odporúčaní
14:00 - 15:30	Tretí pracovný blok: poskytnutie spätnej väzby k odporúčaniam inej menšej skupiny (30 min), vyslanie „ambasádora“ k inej menšej skupine - priestor na otázky a odpovede (15 min), upravenie vlastných odporúčaní (45 min)
16:00 - 17:30	Štvrtý pracovný blok: konečná úprava odporúčaní, spätná väzba a vyhladky na nedeľu

DEŇ 3

9:30 - 9:50	Zahrievacia aktivita a privítanie Príspevky občanov sledujúcich vedomostného informačné centrum
09:50 - 11:20	Prezentácia odporúčaní 1 - 8 a diskusia o nich Spoločné posúdenie odporúčaní 1 - 8
11:50 - 12:30	Prezentácia odporúčaní 9 - 12 a diskusia o nich Spoločné posúdenie odporúčaní 9 - 12
12:30 - 12:45	Privítanie výkonného podpredsedu Maroša Šefčoviča: krátky rozhovor, spoločná fotografia s výkonným podpredsedom Marošom Šefčovičom
12:45 - 13:20	Vyhlásenie výsledkov hlasovania za prítomnosti výkonného podpredsedu Maroša Šefčoviča
13:20 - 13:30	Rozlúčenie sa so zástupcom GR COMM (Richardom Kuehnelom) a moderačným tímom

Kliknite [sem](#) a pozrite si záznam z piatkového zasadnutia.

Kliknite [sem](#) a pozrite si záznam nedeľného zasadnutia.

Vystúpenia na plenárnom zasadnutí

Jan Rosenow, riaditeľ európskych programov, projekt v oblasti regulačnej pomoci

Robert Nuij, zástupca vedúceho oddelenia pre politiku a financovanie energetickej účinnosti, GR pre energetiku

Pierre Schellekens, riaditeľ pre stratégiu a koordináciu energetickej politiky, GR pre energetiku

Arianna Vitaliová Rosciniová, generálna tajomníčka Koalície pre úspory energie

Camille Defardová, vedúca Energetického centra Jacquesa Delorsa

Reinhard Six, nezávislý poradca a expert na financovanie energetickej efektívnosti

Vaše nezabudnuteľné momenty panelu

Anthony z Malty: „Je to skvelé, že som mohol stretnúť ľudí z celej Európy, pretože sa od iných dá toho toľko naučiť. Takisto som po prvý raz videl, že EÚ skutočne zapojila občanov. Bola to veľmi pekná skúsenosť.“

Isabel z Portugalska: „Myslím si, že najdôležitejšou chvíľou bolo prvé plenárne zasadnutie - bolo fantastické. Uvedomila som si, že 27 krajín sa spojilo, aby pracovalo na jednej téme. Išlo o skutočné uplatnenie participatívnej demokracie, čo som veľmi ocenila.“

Lora z Belgicka: „Ak mám spomenúť jednu pamätnú chvíľu, odohrala sa v prvú sobotu počas pracovných skupín. Podelili sme sa o špecifiká a podobnosti našich krajín v oblasti energetickej efektívnosti, bolo to mimoriadne zaujímavé.“

Paul z Francúzska: „Z tejto panelovej diskusie si určite zapamätám jednu vec - rozmanitosť kultúry a bohatstvo vystúpení. Veľa som sa dozvedel o rôznych krajinách a považujem to za skvelú skúsenosť.“

Felipe zo Španielska: „Išlo o môj prvý pobyt v zahraničí, po prvýkrát v živote som cestoval lietadlom. Stretnúť ľudí zo Španielska a z celej Európy pokladám za veľmi prínosné. Som naozaj vďačný za túto príležitosť.“

Christophe z Rakúska: „Napriek rozdielnym názorom sme dokázali spolupracovať a dospieť k dohode. Zapojil sa každý a dozvedel som sa veľa o téme energetickej účinnosti.“

Prehľad faktov o platforme na zapojenie občanov

150 príspevkov 43 951 návštevníkov
stránky

83 548 zobrazení

782 účtov

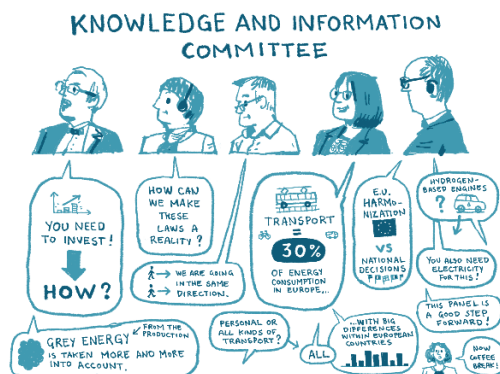
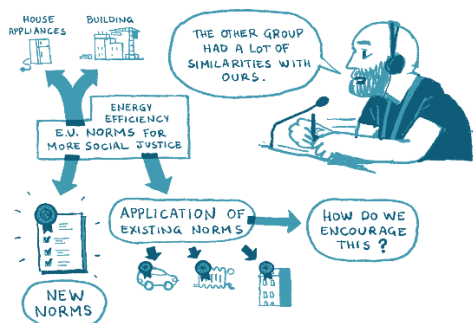
124 komentárov

201 potvrdení

[Pozrite si príspevky na platforme na zapojenie občanov](#)

Víkend z pohľadu nášho grafika Sylvaina Mazasa

Sylvain Mazas premietol záverečné odporúčania z tretieho zasadnutia do grafickej podoby. Jeho kresby svedčia o tom, ako sa vizuálne zaujímavým spôsobom dajú zachytiť diskusie na plenárnom zasadnutí a výrazne obohatiť jeho dynamiku.

13 záverečných odporúčaní

Tu nájdete [trinásť záverečných odporúčaní](#), ktoré ste predložili Európskej komisii. Momentálne sú dostupné len v angličtine. Budeme vás informovať, keď budú k dispozícii preklady do všetkých jazykov.